

ADVIES N.A.V.

**'ONTWERP VAN BESLUIT TOT UITVOERING VAN HET DECREET VAN 23
 DECEMBER 2022 BETREFFENDE DE PREMIE KWALIFICEREND
 WERKPLEKLEREN VOOR ONDERNEMINGEN EN DE LEERLINGENPREMIE
 ALTERNERENDE OPLEIDING EN WIJZIGING VAN HET KWALITEITS-
 TOEZICHTBESLUIT VOOR DE BELEIDSVELDEN WERKGELEGENHEID EN
 PROFESSIONELE VORMING VAN 19 JULI 2019'**

////////////////////////////////////
 OPGESTELD OP BASIS VAN PRINCIPES GOEDGEKEURD DOOR HET VLAAMS PARTNERSCHAP DUAAL LEREN OP
 9/03/2023

Dit ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het decreet van 23 december 2022 betreffende de premie kwalificerend werkplekieren voor ondernemingen en de leerlingenpremie alternerende opleiding. Dit decreet beoogt de optimalisatie en vereenvoudiging van de incentives voor ondernemingen in het kader van werkplekieren binnen een kwalificerende opleiding. Er wordt één premie kwalificerend werkplekieren voor ondernemingen ingevoerd. Deze premie stimuleert ondernemingen om een kwalitatieve leerwerkplek aan te bieden in het kader van een kwalificerende opleiding met een intensieve werkplekcomponent. Daarnaast wordt een leerlingenpremie alternerende opleiding ingevoerd. Deze premie moet leerlingen stimuleren om hun alternerende opleiding succesvol af te ronden. Het voorliggend ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het voormelde decreet en werd reeds een eerste keer goedgekeurd op 3 februari 2023.

Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren staat positief tegenover de vereenvoudiging en transparantie van het premiestelsel voor ondernemingen en leerlingen dat met dit besluit verder wordt uitgevoerd. Het partnerschap geeft aan dat zeker het verlaten van de leeftijdsgrens van de leerling als voorwaarde voor het toekennen van de premies als een goede zaak wordt ervaren. Toch wenst het partnerschap een aantal bekommernissen te herbevestigen.

1. PREMIE VOOR DE ONDERNEMING

In het besluit wordt verduidelijkt binnen welke opleidingen ondernemingen in aanmerking kunnen komen voor de premie kwalificerend werkplekieren. Hierbij wordt duidelijk de focus gelegd op duaal leren.

Het Partnerschap herhaalt een aantal wijzigingen die reeds werden opgenomen in het advies bij het decreet.

- Het Partnerschap Duaal Leren vraagt om het toepassingsgebied van de premie voor ondernemingen te **verruimen naar overige intensieve vormen van kwalificerend werkplekieren en verplichte stages.**

Niet elke vorm van intensief werkplekleren valt vandaag onder de noemer duaal leren, maar is eveneens een meerwaarde in de (leer)loopbaan van leerlingen en cursisten

- Verder wenst het partnerschap ook **de 'alternerende beroepsopleiding' binnen de integratiefase van BuSO-OV3** mee op te nemen in de maatregel. Deze leerlingen leren het merendeel van de tijd op de werkplek. Het partnerschap stelt voor om deze opleidingen eveneens mee te nemen als uitzondering, analoog aan de HBO5 verpleegkunde. In het kader van deze alternerende beroepsopleiding kan vandaag gebruik gemaakt worden van de mentorkorting.
- Ten derde wenst men de aandacht te vestigen op de **opleidingen van het secundair volwassenenonderwijs die, bij wijze van uitzondering, leiden tot een beroepskwalificatie van niveau 5 (vb. uitvaartmanager)**. Wanneer deze duaal worden aangeboden, dienen betrokken ondernemingen eveneens gebruik te kunnen maken van deze premie.

Tenslotte ziet het partnerschap heel wat opportuniteiten bij de mogelijkheid van **duaal leren binnen het Hoger Onderwijs**. Het partnerschap bezorgde Minister Brouns en Minister Weyts recent hun actieplan voor Duaal Leren, met de wens om voor duaal leren de leerlijn door te trekken naar het hoger onderwijs.

Met betrekking tot de aanvraag van deze premie, pleit het Partnerschap bij de Vlaamse overheid om **via duidelijke communicatie de non-take up zo laag mogelijk te houden** en te zorgen dat het rekeningnummer van ondernemingen vlot toegevoegd kan worden in de betrokken dossiers. De acties die in het kader van de Jobbonus werden ondernomen, kunnen tot inspiratie strekken.

Het Partnerschap herhaalt haar vraag naar een grondige simulatie van het effect van deze maatregel op de loonkost. Zo blijft het **verschil van de impact van deze maatregel onduidelijk voor kleine en grotere ondernemingen**.

2. LEERLINGENPREMIE ALTERNERENDE OPLEIDING

Het Partnerschap benadrukt dat het belangrijk is dat leerlingen deze premie kunnen aanvragen op een **laagdrempelige en duidelijke** manier.

Deze premie wordt toegekend aan leerlingen die hun hoofdverblijfplaats hebben in het Vlaams gewest. Het is moeilijk uit te leggen dat leerlingen (die bijvoorbeeld in het Brussels gewest wonen) **omwille van hun woonplaats onder een andere regeling** vallen. Dit blijft voor scholen een moeilijkheid. Het Partnerschap is zich ervan bewust dat de premie in het Brusselse gewest niet tot de bevoegdheid van deze decreetgever behoort, maar vraagt een maximale afstemming tussen de twee bevoegde actoren.

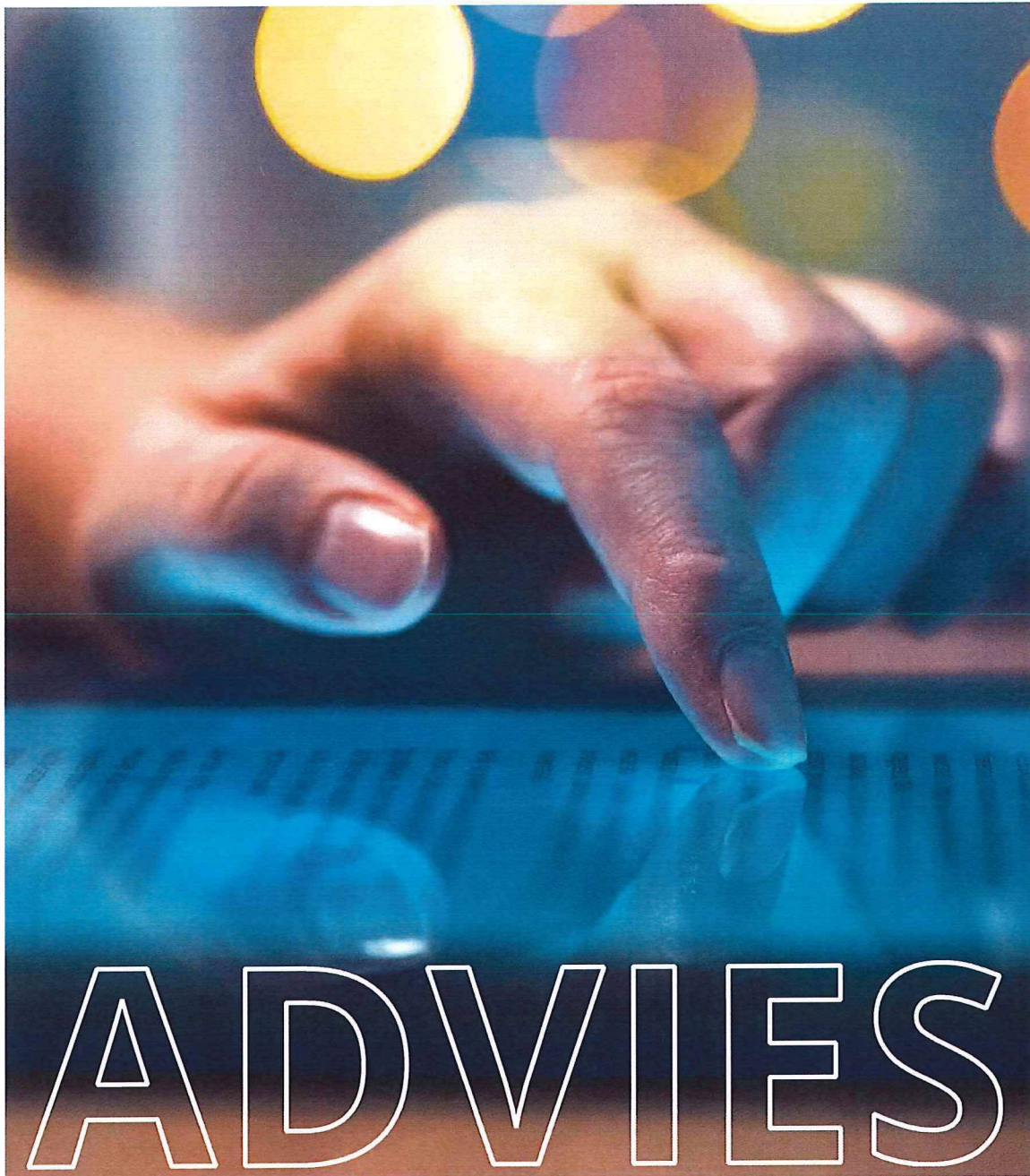
Deze premie beperkt zich tot de doelgroep van leerlingen binnen alternerende opleidingen (leren en werken & duaal leren) binnen het SO/BuSO. We herhalen onze vraag om te onderzoeken of deze premie voor leerlingen verruimd kan worden naar **cursisten binnen het VWO en de leerlingen binnen de alternerende beroepsopleiding (integratiefase BuSO-OV3)**.

3. BEPALINGEN DIE GELDEN VOOR BEIDE PREMIES

In het uitvoeringsbesluit zijn ook een aantal bepalingen opgenomen die gelden voor de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen én voor de leerlingpremie alternerende opleiding. Het Partnerschap Duaal Leren wenst haar bezorgdheid mee te geven bij **de opgelegde minimale duurtijd van de overeenkomst, namelijk 4 maanden**.

Deze termijn is in het kader van sommige flexibele opleidingstrajecten moeilijk te realiseren, zoals bijvoorbeeld wanneer men in 'blokken' aan werkplekleren doet binnen de opleiding of in rotatie tussen verschillende ondernemingen. Verder zijn een aantal opleidingen binnen het volwassenenonderwijs korter dan 4 maanden, en grijpen betrokken ondernemingen bijgevolg naast de premie. Dit geldt ook voor ondernemingen binnen de overige alternerende of duale opleidingen waarbij men als onderneming tegemoet komt aan de vereisten als kwalitatieve leerwerkplek, maar toch niet aan een overeenkomst van 4 maanden raakt om diverse redenen.

Het werken met registratie van uren of dagen op de werkplek waarbij is aangegeven hoe dit gespreid is over het traject, kan hierbij worden onderzocht.

PREMIES KWALIFICEREND WERKPLEKLEREN STIMULANS VOOR LEERLINGEN EN ONDERNEMINGEN

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be - T +32 2 209 01 11 - E info@serv.be

Adviesvraag	Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 december 2022 over de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingenpremie alternerende opleiding en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding en het Kwaliteitstoezichtbesluit voor de Beleidsvelden Werkgelegenheid en Professionele Vorming van 19 juli 2019
Adviesvrager	Jo Brouns - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	3 februari 2023
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	20 maart 2023
Contactpersoon	Mieke Valcke mvalcke@serv.be

De heer Jo Brouns
Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ellipsgebouw
Koning Albert-II laan 35
1030 Schaarbeek

Advies BVR Premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingenpremie alternerende opleiding

Mijnheer de minister

De SERV heeft uw adviesvraag m.b.t. het BVR betreffende de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en leerlingen goed ontvangen.

De Vlaamse sociale partners verlenen een positief advies aan dit BVR. Er is bij de verdere uitwerking van de premies in hoge mate rekening gehouden met een aantal bekommernissen vermeld in het SERV-advies '[Incentives Werkplekleren](#)' bij het ontwerp van decreet. Dat er zowel een premie is voor de ondernemingen die een leerwerkplek aanbieden, waaronder eenmanszaken, als voor de leerlingen in het secundair onderwijs die een kwalificerende opleiding volgen, is een goede zaak.

De SERV formuleert nog enkele aandachtspunten zowel bij de premie voor de leerlingen als bij de premie voor ondernemingen die opvolging vragen.

Non take-up vermijden

Het opzet is een automatische toekenning van de premies zowel voor leerlingen als voor ondernemingen, via de registratie van de overeenkomst door de onderwijs- of opleidingsinstelling. Dit is het geval bij alternerend en duaal leren. Voorwaarden zijn wel dat de leerling in de overeenkomst aangeeft dat hij of zij de premie wil ontvangen en dat de overeenkomst alle gegevens van betrokken onderneming bevat (bv. een rekeningnummer).

De leerling moet zelf de premie aanvragen wanneer de onderneming zich buiten het Vlaams Gewest bevindt. Bij opleidingen HBO5 moeten de ondernemingen de premie zelf aanvragen bij het digitaal loket van het departement WSE. Er is ook sprake van non take up als niet voldaan wordt aan de voorwaarden.

De Vlaamse Overheid moet, net zoals bij de Jobbonus, de nodige informatie- en communicatieacties ondernemen naar leerlingen, scholen en ondernemingen hieromtrent om een non-take up te vermijden.

Middelen blijvend inzetten voor kwalificerend werkplekieren

Inspectie Financien berekende dat de vorige maatregelen 11,1mio€ vertegenwoordigden, de nieuwe maatregelen 9,6mio€ (op basis van prognoses). Wat de impact van de nieuwe premies betreft kan er voor de SERV geen sprake zijn van een besparing op de ondersteuning van (kwalificerend) werkplekieren, integendeel. Het opzet is om meer leerlingen en meer ondernemingen stimuleren, de middelen die voorzien worden moeten die gewenste groei weerspiegelen.

De SERV vroeg in zijn vorig advies om de impact op de loonkost voor ondernemingen te berekenen volgens grootte. De SERV herhaalt deze vraag, om goed te kunnen inschatten wat het wegvallen van de vorige maatregelen en het invoeren van deze nieuwe maatregel concreet betekent.

Uitbreiding naar alle opleidingen met verplicht en intens werkplekieren

De Vlaamse sociale partners vragen een uitbreiding van de nieuwe premies naar alle opleidingen met verplicht en intens werkplekieren, zowel in het secundair als in het hoger onderwijs. De betrokken ondernemingen zullen niet kunnen genieten van de nieuwe premie terwijl ze wel in aanmerking kwamen voor bv. de mentorkorting. Zij blijven echter wel investeren in begeleiding van werkplekieren en dat in tijden van grote krapte en tekorten aan personeel.

De SERV vindt het ook een gemiste kans dat het extra schooljaar in de vorm van een alternerende beroepsopleiding (ABO-jaar - Integratiefase BuSO OV3) niet in aanmerking komt. Deze intense stage verhoogt de kansen van deze doelgroep aanzienlijk.

Werk maken van een kader voor duaal leren in hoger onderwijs

Via proeftuinen (met ESF middelen) worden in het hoger onderwijs duale trajecten ontwikkeld. Het gaat logischerwijs om kwalificerende opleidingen met veel werkplekieren o.m. over bacheloropleidingen zoals bv. orthopedie waar in een 2de en 3de jaar tot 3 dagen op de werkvloer geleerd zal worden. De SERV vraagt dat ook ondernemingen die hier hun medewerking aan verlenen, de premie kwalificerend werkplekieren kunnen ontvangen.

De SERV dringt aan op een duidelijk kader voor duaal leren in het hoger onderwijs.

Rekening houden met specificiteit van opleidingen bij toekenning premies.

De voorwaarde van vier maanden werkplekieren in een schooljaar kan moeilijk zijn om te realiseren en moet met de nodige flexibiliteit bekeken worden. Bijvoorbeeld in het geval van blokstages waarin de uren geclusterd worden op een kortere periode is dat het geval. Kan het werken met uren/dagen volstaan en het vastleggen van de manier waarop deze gespreid worden, afhangen van elk individueel traject?

De SERV vraagt ook dat de premies (proportioneel) toegekend worden wanneer de opleiding op verschillende leerwerkplekken doorgaat en dus niet zouden voldoen aan het criterium van vier maanden op één werkplek

De SERV volgt, tenslotte, de motivatie omtrent de kwalificerende trajecten voor het behalen van deelkwalificaties. Hierbij moet wel telkens rekening gehouden worden met de civiele en economische betekenis van deelkwalificaties, ook voor de lerenden.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

Kopie: Minister van Onderwijs, dhr. Ben Weyts

Premies werkplekieren ook nodig voor de alternerende beroepsopleiding in BuSO

*Advies bij het ontwerp van BVR premies kwalificerend
werkplekieren*

Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert II-laan 37
BE-1030 Brussel
T +32 2 219 42 99

www.vlor.be
info@vlor.be

Advies op vraag van Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale economie en Landbouw op 3 februari 2023

Uitgebracht door de Algemene Raad op 23 maart 2023 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: Commissie Onderwijs-Arbeidsmarkt op 1 maart 2023 onder
voorzitterschap van Luc Van Waes

Dossierbeheerder: Ewoud De Sadeleer

1 Situering

Dit ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het decreet van 23 december 2022 over de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingenpremie alternerende opleiding.¹ Dit decreet moet de stimulansen voor ondernemingen optimaliseren en vereenvoudigen in het kader van werkplekleren binnen een kwalificerende opleiding.

Het ontwerp van besluit voert één premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen in. Die premie stimuleert ondernemingen om een kwalitatieve leerwerkplek aan te bieden voor een kwalificerende opleiding met een intensieve werkplekcomponent. Daarnaast wordt een leerlingenpremie alternerende opleiding ingevoerd. Deze premie moet leerlingen stimuleren om hun alternerende opleiding succesvol af te ronden.

2 Opmerkingen

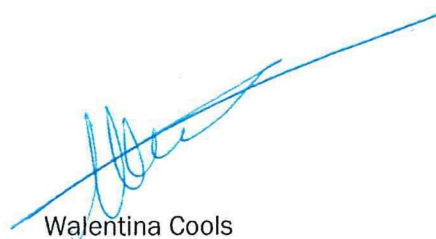
De Vlor apprecieert de vereenvoudiging en verhoogde transparantie die de vernieuwde premies brengen. De koppeling van data zorgt ook voor een vermindering van administratieve lasten. Het is wel jammer dat de situatie in Brussel er niet duidelijker op wordt. Verdere afstemming met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is misschien niet vanzelfsprekend, maar verschillen tussen leerlingen in dezelfde klas komen een heldere communicatie en het welslagen van duaal leren in Brussel niet ten goede.

De Vlor is tevreden dat de Vlaamse Regering in de verdere uitwerking van het decreet over de premies rekening gehouden heeft met enkele voorstellen uit ons advies bij het ontwerpdecreet. Zo werd de premie ook uitgebreid naar duaal leren in het buitengewoon onderwijs. De premie zou echter alle vormen van doorgedreven werkplekleren in het buitengewoon onderwijs moeten valoriseren. De alternerende beroepsopleiding (ABO) biedt BuSO OV3-leerlingen in de integratiefase (na hun initiële opleiding) een éénjarige opleiding in de vorm van alternerend leren en werken. Naast twee dagen vorming op school lopen deze leerlingen wekelijks ook drie dagen (onbezoldigde) stage in een bedrijf. Het is belangrijk voor zowel deze jongeren als de bedrijven die hen begeleiden om hier eenzelfde premie te voorzien, zodat alle betrokkenen blijven investeren in en deelnemen aan die opleidingen.

Tot slot zijn we ook positief over de monitoring die voorzien wordt in het decreet. Het is wenselijk om het gebruik en de effecten van de premies te evalueren en een uitbreiding van doelgroepen en budgettaire ruimte in de toekomst te overwegen.

Leen Van Heurck
algemeen secretaris

Valentina Cools
ondervoorzitter

---

¹ De Vlor bracht op 23/06/23 al advies uit over dat ontwerpdecreet: Vlor, Algemene Raad. [Premies werkplekleren. Advies bij het voorontwerp van decreet over de premie kwalificerend werkplekleren voor ondernemingen en de leerlingenpremie alternerende opleidingen](#), 23 juni 2022.